

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 18/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om smittsamma sjukdomar

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 23 maj 2006 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (RP 64/2006 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 26/2006 rd) ingår som bilaga till detta betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Liisa Katajamäki, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Jukka Lilleberg, Folkpensionsanstalten
- forskarprofessor Petri Ruutu, Folkhälsoinstitutet
- länsläkare Helena Mussalo-Rauhamaa, länsstyrelsen i Södra Finlands län
- sakkunnig Sinikka Huhtala, Finlands Kommunförbund
- förvaltningsöverläkare Juha Tuominen, Samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt
- vice verkställande direktör Risto Ihalainen, Finlands Läkarförbund.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om smittsamma sjukdomar ändras. Enligt förslaget kompletteras den gällande bestämmelsen om isolering på en sjukvårdsanstalt med möjligheten att förordna om karantän för personer och varor. För att bekämpa en epidemi ska man även kunna avvika från såväl kravet på försäljningstillstånd för ett

läkemedel som läkemedelslagens bestämmelser om distribution av läkemedel. Dessutom föreslås det att den läkare som vid hälsovårdscentralen ansvarar för smittsamma sjukdomar i brådskande fall ska kunna fatta beslut om karantän samt frånvaro från arbete, dagvårdsplats eller läroanstalt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Syftet med propositionen är att sätta stopp för

allmänfarliga och andra med dem jämförbara sjukdomar i en tidig fas med så lindriga ingrepp som möjligt. Den gällande lagen om smittsam-

ma sjukdomar tillåter ingenting annat än isolering av en person på en sjukvårdsinrättning. Lagförslaget gör det möjligt att bestämma att en person ska hållas i karantän antingen hemma eller något annat ställe som en myndighet anvisar. Den som utsatts eller med fog misstänks ha utsatts för en allmänfarlig smittsam sjukdom kan förordnas i karantän. Utskottet menar att den föreslagna lagen tydliggör arbetsfördelningen mellan myndigheterna och deras kompetens när beslut ska fattas om de åtgärder som krävs för att hejda en allmänfarlig smittsam sjukdom som hotar sprida sig.

Grundlagsutskottet menar att 15 § bör upphävas, eftersom samma regler ingår i den föreslagna 15 a § men mer explicit. Social- och hälsovårdsutskottet påpekar att den föreslagna 15 a § inte täcker alla de fall som 15 § reglerar. Om 15 § upphävs kan man t.ex. inte bestämma att en person ska isoleras på sjukhus om han eller hon lider av en med en allmänfarlig smittsam sjukdom jämförbar sjukdom som man i initialfasen inte nödvändigtvis kan sätta namnet på och därmed inkludera i förteckningen över allmänfarliga sjukdomar.

Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande ändringsförslag.

Detaljmotivering

1 §. Social- och hälsovårdsutskottet föreslår i linje med yttrandet från grundlagsutskottet att den föreslagna ändringen i 2 mom. stryks, eftersom de uppgifter lagförslaget ålägger länsstyrelsen, kommunen och samkommunen enligt självstyrelselagen för Åland hör till Ålands land-

skapsregering eller någon annan i landskapslag bestämd förvaltningsmyndighet.

3 §. Utskottet föreslår att möjligheten i 2 mom. 9 punkten att förordna om karantän för en person som insjuknat eller misstänks ha insjuknat stryks, eftersom bestämmelsen sakligt sett inte är nödvändig och inte överensstämmer med definitionen på karantän i Världshälsoorganisationens internationella hälsoreglemente. Därmed kan bara personer som utsatts eller med fog misstänks ha utsatts för sjukdomsalstrare sättas i karantän.

15 a §. Hänvisande till motiven under 3 § föreslår utskottet att 1 mom. ändras. Dessutom föreslår utskottet att 3 mom. preciseras så att det gäller förordnande i karantän oberoende av den berördes vilja.

16 §. Utskottet föreslår att åldersgränsen i 3 mom. stryks av den anledningen att behovet att bestämma att någon ska stanna borta från en läroanstalt också kan avse en person över 16 år. Förordnandet kan gälla högst sex månader utan avbrott.

30 §. Utskottet föreslår i linje med yttrandet från grundlagsutskottet att besvärstiden förlängs till 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslaget godkänns med ändringar.

*Utskottets ändringsförslag***Lag****om ändring av lagen om smittsamma sjukdomar**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 25 juli 1986 om smittsamma sjukdomar (583/1986) (*utesl.*) 3 § 2 mom. 7 och 8 punkten, 11 a och 15 §, 16 § 2 och 3 mom., 20 § 4 mom., 27, 30, 32 och 39 § och 40 a § 3 mom., av dem 3 § 2 mom. 7 och 8 punkten, 11 a och 15 §, 16 § 2 och 3 mom., 20 § 4 mom., 30 och 39 § och 40 a § 3 mom. sådana de lyder i lag 935/2003,

fogas till 3 § 2 mom., sådant det lyder i nämnda lag 935/2003, nya 9 och 10 punkter och till lagen nya 9 a och 15 a § som följer:

1 §
(*Utesl.*)

3 §

I denna lag avses med

(Punkt 7 och 8 som i RP)

9) *karantän* förordnande av en person (*utesl.*) som utsatts eller med fog misstänks ha utsatts för sjukdomsalstrare att stanna hemma eller på något annat ställe som anvisats av en myndighet, eller begränsning av flyttning av bagage, containrar eller andra varor eller åtskiljande av dem från andra varor för att förhindra att mikrober som alstrar sjukdom eventuellt sprids, och

(Punkt 10 som i RP)

9 a, 11 a och 15 §
(Som i RP)

15 a §

När brådskande åtgärder är nödvändiga för att förhindra spridningen av en smittsam sjukdom som är allmänfarlig eller som uppfyller kriterierna i 4 § 2 mom. och utgör ett allvarligt hot mot befolkningens hälsa, kan social- och hälsovårdsministeriet och inom länet länsstyrelsen eller det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar fatta nödvändiga beslut om dem. Genom beslut kan en per-

son (*utesl.*) som utsatts eller som med fog kan misstänkas ha utsatts för ovan avsedd smittsam sjukdom, men som på grund av sitt hälsotillstånd inte behöver sjukhusvård förordnas i karantän för viss tid. Genom beslutet kan förordnande om karantän även utfärdas för bagage, containrar eller andra varor. I brådskande fall kan den läkare som vid hälsovårdscentralen ansvarar för smittsamma sjukdomar besluta om förordnande i karantän. Beslutet skall genast för fastställelse underställas det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar.

(2 mom. som i RP)

En person kan förordnas i karantän även *oberoende av sin vilja*.

(4 och 5 mom. som i RP)

16 §

(2 mom. som i RP)

Det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar kan under de förutsättningar som nämns i 2 mom. förordna att *en person* skall utebli från sin dagvårdsplats eller från en läroanstalt *högst* sex månader utan avbrott. I brådskande fall kan den läkare som vid hälsovårdscentralen ansvarar för smittsamma sjukdomar fatta beslut om frånvaro från dagvårdsplatsen eller från läroanstalten. Beslutet skall genast för fastställelse underställas

ShUB 18/2006 rd — RP 64/2006 rd

det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar.

— — — — —
20 och 27 §
(Som i RP)

30 §

Ändring i beslut som gäller förordnande om att någon skall utebli från sitt förvärvsarbete, vård som ges oberoende av personens vilja, för-

ordnande i isolering eller karantän kan sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen inom 30 dagar från delfäendet av beslutet.

(2 mom. som i RP)

32, 39 och 40 a §
(Som i RP)

Ikraftträdande
(Som i RP)

Helsingfors den 29 september 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Pehr Löw /sv
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Aila Paloniemi /cent

Leena Rauhala /kd
Juha Rehula /cent
Paula Risikko /saml
Arto Seppälä /sd
Tapani Tölli /cent
Raija Vahasalo /saml
Tuula Väättä /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.